

वा० रा०

॥ १६५ ॥

अविदूरमल्पमार्गं गत्वा महद्वनं निकुंभिलावनं प्रविश्य तत्रत्यंतत्कर्म होमकर्मस्थानं ॥ २ ॥ ३ ॥ भूतानां रजस्तमः प्रधानभूतगणानां उपहारमुपहृत्य दत्त्वा ॥ ४ ॥ ५ ॥
न्यग्रोधमप्रविष्टं बहिर्युद्धाय निर्गतं पुनस्तत्राप्रविष्टमेव जहि तथैव तस्य वरदानादिति भावः ॥ ६ ॥ तत्र न्यग्रोधद्वारे ॥ ७ ॥ प्रत्यदृश्यत लक्ष्मणधनुःशब्दं श्रुत्वा तत्र प्रतिनि
दत्त इति भावः ॥ ८ ॥ ९ ॥ महातेजाः लक्ष्मणः ॥ १० ॥ इह राक्षसीयास्मत्कुले जातः संवद्वश्चेति स्मृता नुलिप्तवत्समासः ॥ पुत्रस्य पुत्राय ॥ ११ ॥ नजातिः नजात्य

अविदूरंतोगत्वा प्रविश्य तु महद्वनं ॥ अदर्शयत तत्कर्म लक्ष्मणाय विभीषणः ॥ २ ॥ नीलजीमूतसंकाशं न्यग्रोधं भीमदर्शनं ॥ तेज
स्वीरावणभ्रातालक्ष्मणाय न्यवेदयत् ॥ ३ ॥ इहोपहारं भूतानां बलवान्रावणात्मजः ॥ उपहृत्य ततः पश्चात्संग्राममभिवर्तते ॥ ४ ॥ अ
दृश्यः सर्वभूतानां ततो भवति राक्षसः ॥ निहंतिसमरेशन्नूवभ्रातिचशरोत्तमैः ॥ ५ ॥ तमप्रविष्टं न्यग्रोधं बलिनं रावणात्मजं ॥ विध्वंसयश
रैर्दीप्तैः सरथं साश्वसारथिं ॥ ६ ॥ तथेत्युक्त्वा महातेजाः सौमित्रिर्मित्रनंदनः ॥ बभूवावस्थितस्तत्र चित्रं विस्फारयन् धनुः ॥ ७ ॥ सरथे
नाग्निवर्णेन बलवान्रावणात्मजः ॥ इंद्रजित्कवची खड्गोऽसध्वजः प्रत्यदृश्यत ॥ ८ ॥ तमुवाच महातेजाः पौलस्त्यमपराजितं ॥ समाकृ
येत्वां समरे सम्यग्युद्धं प्रयच्छ मे ॥ ९ ॥ एवमुक्त्वा महातेजामनस्वीरावणात्मजः ॥ अब्रवीत्पुरुषं वाक्यं तत्र दृष्ट्वा विभीषणम् ॥ १० ॥ इ
ह त्वं जात संवद्वः साक्षाद्भाता पितुर्मम ॥ कथं द्रुह्यसि पुत्रस्य पितृव्यो मम राक्षस ॥ ११ ॥ नजातित्वं न सौहार्दं न जातिस्तव दुर्मते ॥ प्रमा
णं च न सौदर्यं न धर्मो धर्मदूषण ॥ १२ ॥ शोच्यस्त्वमसि दुर्बुद्धेर्निदनीयश्च साधुभिः ॥ यस्त्वं स्वजनमुत्सृज्य परभृत्यत्वमागतः ॥ १३ ॥
नैतच्छिथिलया बुद्ध्या त्वं वेत्सि महदंतरं ॥ क्वचस्वजनसंवासः क्वचनीचपराश्रयः ॥ १४ ॥

भिमानः प्रमाणं कर्तव्याकर्तव्यमर्यादाकारणं सौद
र्यं सोदरत्वं ॥ १२ ॥ १३ ॥ शिथिलया कार्याकार्यविवेकासमर्थया बुद्ध्या ॥ एतन्महदंतरं स्वजनत्यागपरजनाश्रयणजनितदोषतारतम्यं न वेत्ति ॥ तदेव दाढ्याय पुनराह ॥
क्वचेति ॥ स्वजनसंवासः तत्साध्यश्रेयःप्राप्तिरित्यर्थः ॥ जन्मकर्मादिना यः परस्तदाश्रयं प्राप्य नीचपराश्रयः ॥ मयूरव्यंसकादित्वात्समासः ॥ १४ ॥

यु० कां०

॥ १६५ ॥